

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	---

Főispáni állások betöltése.

Baja, 1906 május 12.

Az a gyökeres átalakulás, a közéletnek az a nagy arányú purifikációja, melyet az új rend életbelépése fogantatott minden vonalon, nem hagyhatja érintetlenül a főispáni méltóságot sem. Ami igen természetes, hiszen a letűnt, hála a Gondviselésnek, kérésztűtű „haladó” regime annyi szennyfoltot ejtett, oly mélyen kompromittálta ezt a diszes, annyi szép hagyománytól kegyeletes tisztelettel illetet méltóságot. Nem feledtük el, élénken él még emlékezetünkben a darabont kormány botrányos fufangja, mellyel minden áron be akarta csempészni a törvényhatóságokba becsstelen kreaturáit, zálogházból kiváltott alakjait, hogy piszkos szellemében, erőszakos rendszabályokkal segítségére legyenek a nemzeti irány letörésében. A zsák megtalálta foltját; e bizalmi férfiak méltók voltak azokhoz, akik őket bizalmukkal „kitüntették”. Nagyon érthető az a fölháborodás, undor, megvetés és lenézés, amellyel a társadalom, a törvényhatóságok és magánosok ezeket a

szennyáradatból fölbukkant, magukról megfélemedezett embereket fogadta. Zártozás, elpáholás, közápor, bojkott stb. jelölik disztelen pályafutásuk mozzanatait; utjukon a rombolás, erőszak tényei a méröldmutatók.

A nagy tisztogatásban e szomorú emlékü romok eltakarítása az új kormány egyik sürgős feladata. Ennek a lehetőség szerint eleget is tett. A kinevezések jórészt közzé vannak már téve, ismereteselek előttünk. Az egész ország osztatlan megelégedésével találkozik a kormány eme ténye, kivéve természetesen a settenkedőket, a bukottakat. Eljárásuk nagyon érthető; irigységre, fekete májúságra valló izetlen kommentárjaik, melyekkel az új kinevezéseket kísérik, nevetségesek. Bizalmi állásról lévén szó, amely a kormány képviselője a törvényhatósági közigazgatásban, mindenki rendén valónak találja, hogy az új szellemtől áthatott kormány halálos ellenségeit nem hagyja meg e jelentős, nagy fontosságú méltóságban, hanem oly egyénekkal tölti be, akiknek multja, jellege kezeskedik arról, hogy hatáskörük-

ben megfelelnek a miniszterium szándékainak. Így lesznek — horrendum dictu — főispánok oly férfiak, akiknek élete eddig a függetlenségi eszmék szolgálatában folyt le. A történelem kereke, az idők folyása meg nem állítható. Gátat emelni lehet az eszmék terjedésének, de ezt megakadályozni lehetetlen. Mi mindig hittünk ügyünk igazságában, 48-as eszméink diadalában, ha mindjárt azt nem is reméltük, hogy ez be fog következni a mi életünkben. De hittük szentül, hogy amit mi meg nem érhetünk, a nyomdokainkon haladó utódok kivívják.

Ily rendületlen meggyőződés, ily meg nem ingatható szívós kitartás vezérelte kormányférfiainkat, az ujonnan kinevezett főispánokat, a kiket annyi ideig tartott utópistáknak az elsülyedt korhadtt rendszer.

Rajtuk pihen az egész nemzet figyelme, tekintete: mindenütt az öröm, a lelkesedés tüntető nyilvánításával fogadják őket; szinte versenyeznek a törvényhatóságok egymással abban, hogy minél impozánsabbá tegyék a beiktatás ünne-

TÁRCA.

IV. Béla a tatárjárás után.

Irta: **Fehérváry Dezső.**

Én édes országom, te jó Magyarország,
Oly nagyon szomorú, bánatos az orcád.
Amerre csak nézek, amerre csak látok,
Az egész vidéken lelket sem találok.
Ijesztő környezet: elhamvasztott házak,
Oszladozó hullák, fehérle csontvázak.

Nyögve fut a szellő végig a határon,
Rejtőző népemet panaszosan várom.
Távoli farkasok üvöltő hangjára
Aggódo félelem szívemet átjárja,
Hogy akit nem ölt meg tatárok csordája,
Vérengző vadaknak lesz hitvány prédája.

Hű népem, nemzetem, ó jer ide hozzám,
Éretted szívesen éltem feláldoznám.
Csak tudnám: halálom megváltana téged,
S kihevernéd ezt a szerencsétlenséget,
Miattad kell élnem, s esküszöm az Úrra,
Erős leszesz ismét s hatalmas léssz újra.

Esküszöm az élő, igaz istenségre,
Érted dobog keblem minden szívverése,

Nem lesz addig nyugtom, nem lesz pihenésem,
Amíg csak egynek is szemébe köny leszzen.
Csupán egyre intlek: visszavonás üszkét
Lángra ne gyújtsd újra, de büszkén tipord szét.

Segíts meg munkámban nagy hatalmú Isten,
Hol mostan nyomor van, jólét legyen itten.
S ha majd törekvésem siker koronázza,
S gazdag és erős nép lakik ez országba,
Ó akkor, nagy Isten, leendő gyermekem
A te szent nevednek, szolgáltnak szentelem.

Egy csomó fű.

Irta: **Vértesy Gyula.**

A „Bajai Független Újság” eredeti tárcája.

A komor nagy emeletes házak között, a
cseppnyi kis zöld folton, a József téren, sá-
padt arcú sovány karu kertészlegények vág-
ják a gyöngye szálu, sárgászöld színű fűvet.

A legények ványadt izmu karján fel van
gyűrve az ingujj, hogy szabadabban mozgat-
hassák a sarlót. Sárga arcukról csak úgy
csurog a verejték, mintha valami nagy munkát
végeznének. Pedig az a sok hosszú kes-
keny levelű fűszál olyan könnyen dől, olyan
megadással hajlja oda sovány termetét az
éles sarló alá.

Nem úgy, mint az a hatalmas erős levelű
fű, amelyiket pusztai ég napsugara, tiszta
vizü harmat, meg zagyvaparti üde friss le-
vegő táplál.

Az bezzeg nem adja meg magát, olyan
hamar. A kaszáslegények naptól barnavörösre
szitt hatalmas karjain ugyancsak duzzadnak
az erek, míg a hatalmas nagy réten, mely
onnan a dombról úgy néz ki, mint valami
bolyhos sötét zöld plüs — szőnyeg — szépen
rendekbe fektetik a vastag levelű sarjufűvet.

A reggeli nap áttetsző sárgásfehér fátyollal
borítja be a párázatos levegőjü rétet — s az
aranyzótes fátyolu levegőn át a közelben, a
fűszálakon csillogó harmatesöppek úgy lát-
szanak, mintha ebbe a királyi fátyolba bele-
rakott gyémánt darabok lennének — ott odébb
pedig a hullámos sorokban kaszáló emberek,
amint egyenletes rithmykus mozgással egész
felső testükkel jobbra előre hajolnak, azután
a vágás után megint visszahuzódnak — ez
az egész, jóformán nesztelen, folyton egyfor-
mán ismétlődő mozgása az embereknek úgy
tűnik fel, mintha ott valami mesebeli árnyalakok
mozognának, homályos csöndes alakok, csak
lassanként lesz vakító fehérre egy-egy ember-
vonal, amint a mindig feljebb-feljebb hágó
nap sugárkévéje végigdől a fehér gunyáju
kaszásokon

ségét. Hogy ebben a nemes versenyben Baja város közönsége is ki fogja venni a maga részét, nincs okunk kételkedni benne. Adja a Gondviselés, hogy a hozzájuk fűzött remények, várakozások mind valóra váljanak.

d—i.

A bajai főispán installációja.

Ambrozovics Lajost Baja város főispánját szokatlan melegséggel készül fogadni városunk közönsége. Az ünnepély sorrendjének megállapítása végett *Hegedűs* polgármester rendkívüli közgyűlést hívott össze, mely *Drescher* Gyulát a bajai függetlenségi párt elnökét, dr. *Nyiraly* Jánost és dr. *Valentin* Emilt pártunk elnök-társait, továbbá *Bajay* Pétert, *Szutrély* Lipótot, dr. *Szirmai* Vidort és *Vojnics* Dánielt küldte ki, hogy az installáció részleteit a hatósággal egyetemben megállapítsák.

A kiküldött bizottság munkájával már el is készült s az ünnepély sorrendjét a következőkép állapította meg:

I. A folyó évi máj. hó 16-án d. u. 3 óra 23 perckor beérkező vonattal a törvhatósági küldöttség kíséretében Zomborból érkező főispán ur *ő* Méltóságát a vasuti indóháznál a város főjegyzője üdvözlö, mire a menet a szegedi uton és Mátyás király-téren át *ő* Méltósága lakására, a városi székház elé vonul.

II. Másnap, május hó 17-én délelőtt 9 órakor a törvényhatósági bizottság diszközgyűlést tart, melyen *ő* Méltósága ünnepélyesen fog főispáni székébe beigtattatni. A közgyűlést a polgármester nyitja meg és innen a törvényhatósági bizottság tagjai testületileg kísérik főispán ur *ő* Méltóságát a róm. kath. plebánia-templomban tartandó isteni tiszteletre.

III. A templomból visszajövet a polgármes-

ter újból megnyitja a közgyűlést, küldöttség hívja meg főispán ur *ő* Méltóságát, ki elfoglalja az elnöki széket, leteszi az esküt és székfoglaló beszédet tart. Erre a polgármester a törvényhatóság nevében főispán ur *ő* Méltóságát üdvözlö.

IV. Közgyűlés után főispán ur fogadja a küldöttségeket a következő sorrendben:

1. a vidéki törvényhatóságok küldötteit;
2. a Baja város törvényhatósági tisztikart;
3. a vallásfelekezetek lelkészeit;
4. a magyar kir. honvédség és a m. kir. méntelep képviselőit;
5. a kir. járásbiróságot;
6. a bajai szolgabírói hivatalt;
7. a) a főgymnasium,
b) az állami tanítóképző-intézet,
c) a polgári és elemi iskolák képviselőit.
8. a kir. adó-, posta- és távirdahivatalt, államvasuti, gőzhajózási és csatorna-társulati állomás-főnökségeket;
9. a hitközségek képviselőit;
10. az ipartestület és a ker. betegsegélyző-pénztár képviselőit;
11. magántestületek és egyleteket a bejelentés sorrendje szerint.

V. Délután 1 órakor a főispán úr tiszteletére a »Nemzeti Szálloda« nagytermében diszebed.

A fogadtatásra vonatkozólag a polgármester a következő hirdetést tette közzé:

7643. sz.

1906. kig.

Baja város közönségéhez!

Méltóságos

AMBROZOVICS LAJOS

főispán úr

f. évi május hó 16-án d. u. 3 óra 23 perckor érkezik Zomborból városunkba és folyó hó 17-én d. e. 9 órakor tartandó törvényhatósági diszközgyűlésen fog Baja város főispáni székébe ünnepélyesen beiktattatni. Midőn erről a város közönségét értesitem, hazafias tisztelettel felkérem, hogy ezen ünnepélyes alkalomra

házaikat felbogózni

volt mint most. Csakhogy tele reménységgel, egészséggel!

Azóta? Oh azóta mindakettőt elveszítette. Igaz, hogy nem egyszerre, a sors elég kiméletes volt hozzá, csak úgy lassanként, mint ahogy a megsebzett madár hullatja a szárnyait . . .

A levágott fű illatával összevegyül a föld szaga is — s ez a kettős kedves falusi illat, mintha csak valami láthatatlan seprű lenne, benyomul az agyába, s kikergeti onnan az elszomorító, homályos gondolatokat.

Pompás nap! — kiált fel vidáman. Könnyűnek, gyerekesnek vidámnak érzi magát! Énekelni, táncolni szeretne. Azután felugrik a padról, s nem tud ellentálli annak a vágyának, hogy oda ne üljön a fübe s a fejét rá ne hajtsa a kis csomó levágott fűre, hogy közlelről szivhassa be az illatát, hogy végig nyújtózkodhasson a zöld szőnyegen, úgy mint hajdanán otthon . . .

Ugy is tenne, ha a kertészlegény harsány hangon rá nem kiáltana, hogy ha részeg, hát maradjon otthon, de ne rontsa a kertet, mert rendőrt hivat!

A legénynek igaza van. Csakugyan maga is úgy érzi, hogy részeg! Hogy is gondolhatott olyat! Hiszen most itt van a nagy város kellő közepén, ahol nem teheti azt, amit otthon tett a zagypartai réteken.

és *ő* Méltóságának fogadására f. évi május hó 16-án d. u. 3 órakor a vasuti indóháznál megjelenni sziveskedjenek.

Baja, 1906. május hó 8.

Dr. *Hegedűs Aladár*,
polgármester.

Felhívás és kérelem a közönséghez.

Pár évvel ezelőtt az állam magára vállalta az elhagyott gyermekek védelmét. Azóta apát, anyát ad az árvánmaradtnak, ételt nyújt az éhezőnek, ruhát a meztelennek, orvost és gyógyszert a betegnek, ellátást és ápolást a nyomoréknak meg a gyógyíthatlannak, iskolát a tanulónak, oktatást a némának, megélhetést a vaknak. És ad sokaknak, 25 ezer gyermeknek és költ e célra évenként 3 millió koronát. Ad sokaknak, de sajnos, még mindig nem elégnek. Ezer és ezer ártatlanul szenvedő, önhibáján kívül nyomorgó gyermek könyörög még beesett szemével, sápadt arcával, lefogyott kezeivel oltalmat, segítséget, kenyeret és nincs ki nekik azt nyujtaná és nincs ki őket a szomorú, a bizonyos pusztulástól megmentené. Mert az államtól több már nem tellik, a társadalomban meg mindenki csak a maga dolgával van elfoglalva, csak a maga bajával törődik.

Azért, hogy oltalmat, segítséget, kenyeret nyujthassunk ennek az ezer és ezer nyomorgó gyermeknek, de azért is, hogy támogassuk a helybeli, szegénységben tengődő szülők gyermekeit, akikről az anyai szív nem tud elszakadni, akik inkább maguk éheznek, mintsem hogy ölelő karjaik közül kivessék a testükből sarjadzott testet, a lelkükről levált

Azután a fátyol szétfoszlik, s az égbolt kék kupja, mintha kiszélesedve borulna a réten mozgó emberek világos, éles körvonalaiba.

A levegő, az a tiszta, meleg és mégis friss levegő csak úgy szűrődik be a gyaloglásban kifáradt ember kitágult pórusain át, s a felséges nyári kép nyugodt, csöndes staffageinak harmonikus hatása alatt olyan nyugodtnak, boldognak érzi az ember magát.

A frissen vágott, satnya, csenevész fű, azokhoz a hatalmas sarjürendekhez hasonlatos illatot áraszt — s az a beesett szemű, széles csontos vállu ember, aki ott ül a tér egyik padján — az illattal együtt a lelkébe érzi szállni a rég elmúlt falusi nyarak üde, friss hangulatát.

A sok éjjeli munkától kivörösödött, duzzadt pilláju álmos szeme egyszerre csak felragyog mikor lassan, csöndesen, mintha csak ködfátyolképeket látna, elvonulnak a szeme előtt a falusi nyári napok emlékei.

Jelentéktelen dolog az egész. Hiszen ott a falun, ott se történt vele semmi olyan nevezetes. semmi olyan kedves dolog, amit talán valami nagyon sajnálhatna — nem édes emlékek, nem boldog napok beszélnek hozzá ebből a hangulatból — dehogy, csak az elmúlt ifjuság, az elveszített remények, s az egészség emléke.

Ott is akkor is csak olyan szegény legény

Egyszerre csak lelkében a vigságot megint szomorú, bús érzés váltja föl.

Miért jött *ő* el onnan, ahol ha nem is volt semmije sem, de volt napja, levegője, szabadsága.

Oh csak még egyszer visszakerülhetne! Itt megfagy a lelke ezek között a kopár, hideg falak között. Az a tenyéryi égbolt amit a házak fölött lát, az nem elég neki, ezek a kis kassirozott kertek még csak jobban megfájdítják a szívet! Eszébe jut neki az igazi szép természet, odakint a falun.

Ha most kirohanhatna a vasúthoz, megválthatná a jegyet haza, haza kis szülőfalujába! Délre otthon lenne, kifuthatna a rétekre, késő estig be se jönne, csatangolna réten, erdön, a Zagyvában megfürödnék, azután gyerekmódra bemászna valamelyik gyümölcsösbe, teleszedné a kalapját hamvas gyümölcsöcsel, majd a bársonyos gyepen versenyt futna a Mátráról lelengedező szellővel, pici fürjfiókat végigkergetne a tarlón, nappal színes lepkékre, alkonyatkor zugva repülő orrszarvu meg szarvasbogarakra vadászna, este azután elfáradva hazakerülne a kis paraszt házába, ahol a joságos arcú öreg paraszt-asszony fejcsóválva szidogatja!:

— Jaj te csavargó! megint nem láttalak egész nap!

Már nem mondaná. Nagyon csendes már az a jó öreg asszony! A kis ház sincs meg.

lelket, gyermeküket: most és ezentul minden évben egyszer, úgynevezett gyermeknapot fogunk tartani. Gyermeknapot, melyen könyöradományokat gyűjtünk, hogy ezeket a szűkös viszonyok között elő, mostoha sorsu, elhagyott, védtelen, magával tehetetlen, mások bűnéért szenvedő gyermekeket kiragadhassuk a nyomorból, megmenthessük a pusztulástól.

Egykoron magatok is gyermekek és most talán gyermekeitek sorsán csüngő szülők, ne hagyjátok el e szegény, szerencsétlen gyermekeket. Adjatok valamit számukra e napon. Adjatok bármi csekélységet. Filléreket, kiktől koronák nem tellenek. Csak adjatok. Adjatok jó szívvvel. Adjatok szánalomból. Adjatok gyermekéveitek emlékezetére. Adjatok hálából, hogy a Gondviselés ily szomorú sorstól megkímélte gyermekeiteket.

Mert szégyen, ha kincsekben gazdag hazánkban közülök csak egy is nyomorog. Mert gyalázat, ha közülük ehen egy is elpusztul.

*

Az adományokat, — melynek felét városunk, felét az ország szegény gyermekei javára fogjuk fordítani — május hó 26-ikától kezdve, az ezen célra felkért hölgyek személyesen veszik majd át.

Baján, 1906. évi május hóban.

Gyermekvédő-bizottság.

HIREK.

Rendkívüli közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága kedden rendkívüli közgyűlést tartott, mely csupán *Bezerédy* István volt bajai főispán felmentésével és *Ambrozo*

Még talán jobb is így, mintha most is élne az édes anyja s egyre várná haza az ő híres fiát, akiből Isten tudja már mi lett! Nagy ur, miniszter, a királynak is ő oszt tanácsokat...

Hogy mehetne haza kopottan betegen, hogy mondhatná el, hogy semmi se lettem, ostoba vagyok, mert szegény vagyok, nem lehetek semmi mert szegény vagyok. Hogy vallaná be neki, hogy napidíjas — este meg korrektor egy lapnál — a felesége meg, aki most odahaza a harmadik emeleti nyomorult lakásban fürdeti a legkisebb gyermekét, közönséges szobaleány volt, akit csak azért vett el, mert így kevesebbe került a vele való együttélés.

Hogy mondhatná mindazt el, hogy mindabból, amit a sors ígért neki, semmit sem váltott be, hogy az iskoláit is félben hagyta, mert élni kellett, mert kenyér kellett. . . .

Jobb az öreg néninek ott a kis falusi temetőben álmódzni az ő kedves egyetlen fia nagyságáról, hírességéről. . . .

Nem, minek menne ő haza? Minek mutogatni magát azok előtt az emberek előtt, akik mind sokat vártak tőle. Nem akarja, hogy sajnálják. . . . Nincs neki már otthon semmi keresni valója. Ez az ő otthona. Itt legalább senki sem ismeri. Nem kell magát senki előtt se szégyelnie.

Az a másik, az a napsugaras, tiszta levegőjű édes otthon, az már mindörökre elveszett. Mindörökre.

brozovits Lajos Baja város főispánjává történt kinevezésével foglalkozott. *Bezerédy* főispán meleg hangú levélben búcsúzott el városunk közönségétől, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Baja város közönségének volt főispánjával szemben érzett rokonszenvét dr. *Valentin* Emil lapunk felelős szerkesztője és *Hesser* Gyula ügyvéd tolmácsolta lendületes beszéd keretében. A közgyűlés egyszersmind azt is elhatározta, hogy *Bezerédy* érdemeit jegyzőkönyvileg megőrökíti.

Ugyanezen közgyűlés kitörő lelkesedéssel vette tudomásul *Ambrozo*s Lajosnak Baja város főispánjává történt kinevezését. A közgyűlésnek a főispáni installációjára vonatkozó intézkedéséről lapunk más helyén van szó.

Előléptetés. A vezérkari testület törzstiszti karában a magyar királyi honvédségnél földinket *Schmetzer* Ferencz a pozsonyi IV. honvéd kerületi parancsnokság vezérkari főnökét, őrnagygyá léptették elő.

Bocskay ünnepély. A protestánsok országszerte megünneplik május 20-án Bocskay Istvánnak és a bécsi békének háromszázados emlékét, mely 1606-ban köttetett és a protestánsoknak vallásszabadságot adott. Ehhez képest a helybeli mindkét protestáns templomban is a fentebbi napon ünnepélyes istentisztelet tartatik, éspedig a reformátusoknál reggeli 9, az evangélikusoknál 10 órakor, oly célból, hogy mindkét egyház hívei megjelenhessenek egymás ünnepélyén, hogy így annak hatása emeltessék és közöttük a testvéri összetartozás fenntartassék és ápolassék.

Kitüntetett bajai amatőr-fotografus. A Magyar Amatőrök orsz. szövetségének első házi kiállításán *Mentényi* Sándor tb. főszolgabíró a *Vasárnap délután* című hangulatos zsánerképeért első díjjal tüntették ki.

A bajai Magyar Védőegyesület mezőgazdasági szakosztálya vasárnap délelőtt tartotta meg — igen élénk részvétel mellett — alakuló ülését. A szakosztály elnökévé egyhangúlag *Ertl* Józsefet, előadójává *Sváb* Jánost választották meg.

Hogy a kertészlegény észre ne vegye, lopva lehajol a földre. Felvesz egy marok levágott fűvet s ajakához emeli; s mig szomorú fájdó gondolattal, szinte a lelkébe szívja be ezt az ifjúságára, komor élete egynéhány szép napjára emlékeztető illatot, az erős belélegzéstől, vagy a felindulástól, vagy csak attól, mert a tüdeje nem a legjobb állapotban volt — az egyik keskeny levelű fűszálra rábugygyant a szájából egy véresöpp. . . .

Szinte megvigasztalódva nézte. Hát talán mégis nemsokára hazamehet!

Igen, haza, mert itt ebben a nagyvárosi szép rendes temetőben nem szeretne pihenni! Csak otthon, a ki, rendetlen, kidölt-bedölt fejfajú sirkertben. Ott a jó öregasszony mellett. Az édes anyja mellett. Milyen jó is lesz ott! A nap rá fog sütni a sirra, sűrű, buja növényű fü fogja benőni, kacagó parasztyereknek fognak a ráboruló virágzó akácfa alatt játszani, a kis templom harangját minden délben, minden este ott huzzák meg a szomszédóságában.

És nem kell magát szégyelnie senki előtt se, amiért hogy semmi sem lett belőle. Milyen jó is lesz.

Hanem este, mikor odahaza, a fülledt levegőjű kellemetlen kis lakásban az asszonynak elmondja, hogy úgy-e ha meghal megteszi neki azt, hogy haza szállíttatja, hát az komisz feleselő cselédtempóval dobja oda neki:

— Hogyne, hiszen anynyi marad utánad, hogy még az utaztatásodra is telik. . . .

Gimnázisták tanulmányutja. A főgimnázium tanári kara az ifjúsággal f. hó 26-tól 29-ig terjedő tanulmányi kirándulást rendez Szegedre és Aradra. Az alföldi nagy metropolisnak megtekintése magában is eléggé tanulságos, az aradi vértanúk sirjának és emlékszobrának látása pedig bizonyára maradandó hazafias emlékeket hagy hátra ifjaink lelkében. Tekintetbe véve egyrészt a kevés költséget, másrészt a gondos felügyeletet, e tanulmányi kirándulást bizvást ajánlhatjuk a szülőknök érdeklődő figyelmébe.

Ujváry Miklós hangversenye. Ujváry! Van-e ki e nevet nem ismeri? Lehet, hogy van, de Baján bizonyára nincs. Nos, hát ez a mi Ujvárynk nemesak mint színész, hanem mint emberbarát is be akar mutatkozni a bajai közönségnek. Hangversenyt rendez jó-tékony célra a Gyermek-liga javára. A hangverseny e hó 19-én a Bárány szálló színháztermében lesz, melyen kivülré Márkus zongora-művész és egy nevesebb ének-művész is fog szerepelni. A részletes programot lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk. Jegyetket ifj. Wagner Antal könyvkereskedő árusít.

Halálozás. *Baranyay* Ödön a bajai járásnak rendőrfelügyelője, mint részvétellel értesülünk mult hét szombatján rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult javakorbéli, hatalmas termetű férfi még a regőcei választáson hivatalos minőségben funkcionált, másnap azonban szélütés érte, mely hamarosan végzett a Herkules-termetű férfival. Temetésén, mely hétfőn délután négy órakor ment végbe, nagyszámu gyászoló közönség vett részt.

Hüttl Ede meghalt. Mély és őszinte részvétellel vettük azt a szomorú értesítést, hogy *Hüttl* Ede ügyvéd, volt gőzmalomtulajdonos e hó 9-én 71 éves korában meghalt. *Hüttl* Edében városunk egyik közszeretnek és általános rokonszenvennek örvendő derék polgárát veszítette el, kinek emléke nagyon sokáig fog mindazoknak a szívében megmaradni, kik a munkás életű öreg urat közelebről ismerték. — *Drescher* Béla polg. iskolai tanár apósát gyászolja az elhunytban. A család által kiadott gyászjelentés így szól:

Alulírottak mély fájdalommal tudatják a maguk és rokonaik nevében *Hüttl* A. Ede jogtudornak f. hó 9-én, életének 71-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemeit f. hó 11-én délután 5 órakor helyezzük el a Kálváriához címzett sirkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra. Az engesztelő szt. mise-áldozat f. hó 12-én délelőtt 9 órakor a Ferencrendiek templomában fog az Urnak bemutatni. Baján, 1906. évi május hó 9-én. Az örök világosság fénnyeskedjék neki! *Hüttl* Tivadar testvére. *Drescher* Béláné szül. *Hüttl* Alexandria, *Hüttl* Frigyes, Dr. *Hüttl* Gusztáv, *Hüttl* Adrien gyermekei. *Drescher* Béla veje. Dr. *Hüttl* Gusztávné szül. *Juhász* Erzsébet menyé. *Hüttl* Erzsike unokája.

Fernbach Károly főispán installációja. Bácsbodrog vármegye és Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése, amelyen *Fernbach* Károlyt, az újonnan kinevezett főispánt fogják installálni végérvényes megállapodás szerint május hó 15-én lesz.

Szüneti tanfolyam. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezéséből folyó évi július hóban ismét tartanak szüneti tanfolyamot az itteni tanítóképzőben. A tanfolyamra bármily jellegű iskolánál működő, összesen 50 tanító vehet részt.

Öngyilkosság. Csávolyon Keller János 64 éves ottani gazda a fölötti elkeseredésében, hogy gyötrő gyomorbetegsége nem tudott szabadulni a padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették már halott volt.

Országos vásár Ujvidéken. Az ujvidéki rendőrkapitányság tudatja, hogy május hó 19., 20. és 21. napjain megtartandó országos vásárra sertések és egyéb állatoknak véssmentes helyekről való felhajtása megengedtetik. Horvát- és Szlavonországból azonban az állatok csupán vasuton hajthatók fel.

Méhes. A földmivelésügyi m. kir. miniszterium az állami tanítóképző-intézet telkén tanulmányi célokra szolgáló zárt méhest építet.

Jutalom a gyümölcstenyésztőknek. A földmivelésügyi miniszter a földhitelintézet részéről megajánlott összegből egy darab 600, 2 darab 400 és 21 darab 200 koronás jutalomdíjat tűz ki olyan néptanítóknak, a kik a faiskolai kezelésben kitűnnek.

Uj színház Ujvidéken. Az ujvidéki színházi bizottság egy elsőrangú s állandó színház alapítását céljából egy színházi aréna építését határozta el s a tervek, költségvetés beszerzése iránt teendő lépésekkel Profuma Béla főjegyzőt bizta meg.

Panasz a tizkoronás bankjegyekre. Azok a tizkoronás bankjegyek, amelyeket az osztrák magyar bank kibocsátott, s amelyek amerikai alakjukkal annak idején általában tetszettek, minduntalan panaszra adtak alkalmat. A különféle intézetek és a magán cégek pénztárosai elkeseredve mondogatják, hogy eddig még semmiféle bankjeggyel nem volt annyi bajuk, mint ezekkel a tizkoronásokkal, amelyek elképzelhetetlenül rossz papirosból készültek. A bankjegyek rendkívül rövid idő alatt elkopnak s elszakadnak, aminek a következménye az, hogy tömérdek rossz állapotban levő tizkoronás van forgalomban. A könnyen szakadó bankok között nem egy akad olyan, amely hat darabra is szakad s úgyszólván egyszerre értéktelenné válik. Az ily módon elpusztuló pénzek, amelyek beváltásra sem igen kerülnek, nagy hasznára vannak ugyan az osztrák-magyar banknak, de hát az ilyen haszon nem lehet jogcím ahhoz, hogy a bankjegyet Ausztria legkomiszabb papirosából készítsék.

Kivitel Keletázsia felé. A szegedi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kerületében lévő gyárosokat és iparosokat, akik kivitelre berendezkedtek és hajlandók a Keletázsia felé irányuló kivitelben résztvenni, hogy a magyar tengerentúli forgalmi r. t., mely a belföldi termékek kivitelének előmozdítása érdekében alapított, a gyártandó iparcikkekre, valamint azon országokra nézve, hol hazai termékeink előreláthatólag a siker kilátásával versenyezhetnek, felvilágosítást nyújt.

Az utlevelek kiállítása. Miniszteri rendelet értelmében idáig szokásban volt, hogy az utlevelek érvényességéhez megkivánták a budapesti főkonzul láttaozását. A belügyminiszter a napokban arról értesítette a polgármestereket és valamennyi törvényhatóságot, hogy ezentúli az utlevelek érvényességéhez nem szükséges a budapesti főkonzul láttaozása. Ez a reform a kivándorlási eljárás gyorsítását jelenti.

Egy millió korona. Mennyi egy millió? Óriási összeg, amelynek évi kamata gondtalan úri életet biztosít boldog tulajdonosának. Egy millió egykoronás 80 nagy zsákot töltené meg, melynek elszállításához 5 szekér szükséges. Ugyanezen összeg egymás mellé helyezve egy 25 kilométeres vonalat foglalna le, a melyet a gőzvasut majdnem egy óra, a katona pedig 6 óra alatt tesz meg. Ily nagy összeget, egy millió koronát szerezhet magának bárki, ha *Havas Testvérek* hírneves budapesti bankházából való osztálysorsjegyet vásárol. Ezen sorsjegyek városunkban kaphatók *Csermák Sándor* papirkereskedőnél. Bővebbet a hirdetési rovat nyújt.

Boldogító örökségek. X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokába jutott. Ugyanekkor egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örököstől a következő szavakkal bucsuzott: »Tudod, hogy leánynővérem szegényen marad hátra. Reád bízom őt!« s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodik, barátja nyugodtan lehunyta szemét. Károly magával vitte a 17 éves leányt legénylakásába, ahol társalgónőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szép leány és a gazdag fiatal ember meglepődésben éltek együtt, mintha testvérek lettek volna és a vonzalom már szerelemmé változott mindkettőben, anélkül, hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaélni helyzetével, Lujza pedig szegény volt s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után cimerült az ujságolvasásba és egyszerre felkapta az ujságot, kiterítette az asztalon s hangosan felsikoltott: »Károly! a sorsjegy, melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600,000 koronát. Most már nincs akadályja annak, hogy egymáséi legyünk« és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. »Való hát... Teljesen... egészen örököltelek?« kérde Károly. »És én«, válaszolt a leány csengő hangon, »nem a sorsjátékon nyertelek-e meg?« Nincs most boldogabb pár e világon.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emulitásra méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

NYILT TER

Ezen rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Dr. Walleshausen Gyula

volt bajai kórházi orvos

RENDEL } délelőtt 8—9-ig
} délután 2—4-ig

Kossuth Lajos-utcza 8. szám a.

4-2

A Rohitschi kiváló gyógyhatással bíró „Templom-forrás“ üdítő-ital, mely minden más ásvány viztől előnyösen különbözik mindenütt kapható, csak nyomtétellel kell kérni. Nagybani raktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél Budapesten.

Meghívó.

Van szerencsém a tánczkedvelő fiatalságnak tudtára adni, hogy **Szeremlei-utca 3. számú ház** vendéglő, tágas udvarhelyiségében (régii Szeicz-féle vendéglő) minden **vasár- és ünnepnapon délután esti 8 óráig**

tánczmulatságot

tartok.

Jó ételekről és italokról gondoskodva lesz.

Tisztelettel

Kummer Ádám.

HORDÓK

üzlet felosztás folytán következő kitűnő karban lévő

boros hordók eladó

50 darab 2—400 literes
70 » 5—700 »
18 » 7—800 » ajtós
17 » 16—2000 literes »

Szigeti Antal Mohács.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

OSZTÁLYSORSJEGYEKET

AZ EGYEDÜLI FŐELÁRUSITÓNÁL **ROTHSCHILD ZSIGMONDNÁL** VÁSÁROLJUNK **BAJÁN.**

EGÉSZ 12, FÉL 6, NEGYED 3 és NYOLCZAD 1¹/₂ KORONA.

●●●● Vidékre postaköltség nem számíttatik, nyereményjegyzék ingyen. ●●●●

Minden szoba disze!

a törvényesen védett

== „M E R K U R“ ==

ezüst kályha fény, 1 doboz ára 60 fillér.

„Vénusz“ aranyozó

képrámák, gipsz figurák, lámpák stb. részére.

P a d l ó f é n y m á z a k

Kitűnő minőségű

Borostyán-lak három színben
Línoleum, Páncél-lovag véd-
jegyű, három színben

**Olcsó
árak!**

HÁZI GAZDÁK FIGYELMÉBE:

Saját gyártmányu **olajfesték** minden szín-
árnyalatban, **Firnis, Lakkok, Kátrány**
Carbolíneum, Corolíneum, (fatelítő
sárga) **Gipsz, Román** és **Portland**
cement.

Hölgyek figyelmébe! szalmakalap
lakkok minden színben.

Wagenblatt és Henerári
fűszer és festékkereskedők.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat.

Legjobb valódi **francia szivarka-**
papír és **szivarkahüvely** kapható
az ország minden
különlegességi árudájában.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI

CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT

BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemi

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

Török a szerencse kovácsa!

Fölülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid
idő alatt **25 millió** koronánál több nyereményt
fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyere-
ményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 à 100.000, 3 à 90.000, 2 à 80.000, 3 à 70.000, 3 à 60.000, több
50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan
10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre 62500 pénznyeremény

jut és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a
ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
lett álló sorsjegy megvete a alai egy főnyeremény-
nyel A véletlen nagy szerencset játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen
folytán a neve melletti számot eltalálta, melyre egy
nagy nyeremény jut.

Adám, Adel	4010	Desső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6814	Ede, Esz er	9368	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Narcisz	20989
Adolf, Agóta	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20988	Pal, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálnán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Aliréd, Apollonia	24245	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronela	35640
Akos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29633	Kornel, Klára	35318	Rudolf, Piroska	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigyes, Gabriella	34938	Kristof, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Pülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Helena	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihámér, Theodora	92773
Atila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	93870	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5488	Zsigmond, Zuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	8512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600 000, 1 nyeremény 400 000, 1 à 200.000, 2 à 100 000
2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70 000, 2 à 60 000, 1 à 50 000, 3 à 40,000
3 à 30 000, 6 à 25 000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10 000 korona és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75. vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. —
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3. — „ „ 6. — ; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6. — „ „ 12. —

A sorsjegyet utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos
tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogynak
és az I. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgönczim:
Törökék, Budapest.

BANKHÁZA, BUDAPESTEN.

Sürgönczim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruhánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II fiók: **Muzeum-körut 11/a.**

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely: özv. Spitzer Simonné és Ta. Baja.

Halász Béla utóda cég

ajánlja dúsan felszerelt raktárát
mindennemű különlegességekben

nemez és selyem kalapokban,
selyem és szövet sapkákban.

Egyedüli elárusítója a követ-
kező legelőkelőbb kalap
gyárosoknak:

Quentzer Testvérek

cs. és k. kamarai szállítók,

Ita I. Henrich,

Pless Vilmos,

Pelikan és Gyukits

cs. és kir. udvari kalap-gyárosok,
valamint a világhírű

Albertini E. cégnek.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Füzlet: VI., Andrásy-út 33.

Piőkok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

Vályog féláron.

Csakis előjegyzés alapján fogadok el rendeléseket.

Egyszermind értesitem a t. közönséget, hogy a városi téglatelep nem
adhat el vályogot, minthogy a vályogkiváltási jogot én bírom

SALLÓ KÁROLY.

A nagy kereslet miatt újabb 1500 sorsjegyet boesátottak ki!

Ugy ezen új, valamint a régi sorsjegyek kaphatók

Havas Testvérek Budapest, V. Lipót-körút 17.

hirneves bankházában, ahol már számos nagy nyereményt nyertek.

Ily szerencsés sorsjegyek helyben kaphatók CSERMÁK SÁNDOR papirkereskedőnél, (Báró Eötvös József-utca.)

1/8 sorsjegy

1-50 korona.

Több nyeremény, mint eddig!

Főnyeremény: Egy millió.

Vásároljunk mielőbb!

1/4 sorsjegy

3— korona.

Sorsjegyek részletre.

Kölesönök sorsjegyekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások
az összes tőzsdékre.

Mindennemű bankügyletet előnyösen teljesít

HAVAS TESTVÉREK

budapesti tőzsdetagok bankháza, Budapest, Lipót-
körút 17.

Tőzsdetudósítások ingyen és bérmentve.

Váltóeszámitolás.

Jelzálogkölesön.

Hitelműveletek. — Alapítások.

Óvadékok.

Tőzsdeügyletek.

Mit igyunk? hogy egészségünket meg-
óvjuk, mert csak a *természetes szénsavas* ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-
szer. Elsősorban az I-sőrendű természetes
szénsavas

natrontartalmú ásványvizet a **MOHAI**

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden *kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél*, sőt a szódavíznél is *olcsóbb*, hogy az *AGNES-forrás vizét* a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen *a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek*, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete *ingyen kapható*. *A forráskezelőség*. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú ven-
dégloben. **Főraktár: DRESCHER GYULA úrnál, BAJAN.**

AGNES-

FORRÁST, mely ideges gyomor-baj, légső-, tüdő-, gyomor-
és bélhurut, csontlágulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben
26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és *ragályos beteg-
ségektől*, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik kö-
zönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai **AGNES-**
forrás vízzel éltek.

Kedvelt borvíz!